

8 Νοεμβρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ/ Ή ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 379/92)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Έννομο Συμφέρον — Δεν υφίσταται προς προσβολή αξιολογικής κατάταξης αξιωματικών ως προακτέων κατ' εκλογήν, σε αντίθεση κρίσης ως προακτέου κατ' αρχαιότητα, όσον αφορά τον αιτητή.

5

Στρατός της Δημοκρατίας — Κρίσεις Αξιωματικών — Οι περί Αξιωματικών Κανονισμοί που εισήχθησαν με τους περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυληρητήσεις) Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 90/90) — Καν. 29(2)(θ) σε συνδυασμό με Καν. 33(1) — Η πειθαρχική καταδίκη διατηρεί την ισχύ της για δέκα χρόνια και ορθώς λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς αξιολόγησης εντός της περιόδου αυτής.

10

Στρατός της Δημοκρατίας — Κρίσεις Αξιωματικών — Οι Περί Αξιωματικών Κανονισμοί που εισήχθησαν με την Κ.Δ.Π. 90/90 σε συνδυασμό με τους προϊσχύσαντες κανονισμούς, Κ.Δ.Π. 118/81 — Καμία αλλοίωση κεκτημένων δικαιωμάτων, με την κατάργηση της Κ.Δ.Π. 118/81 — Στην Κ.Δ.Π. 90/90 δεν προσδόθηκε αναδρομική ισχύς — Άθικτες οι αξιολογήσεις των αξιωματικών, με βάση το προηγούμενο κανονιστικό καθεστώς.

15

20

Ο αιτητής επεδίωξε με την προσφυγή του, τόσο την ακύρωση της προαγωγής κατ' εκλογήν των ενδιαφερομένων μερών στο βαθμό του Ταγματάρχη όσο και την ακύρωση της παράλειψης προαγωγής και του ιδίου κατ' εκλογήν και όχι κατ' αρχαιότητα, όπως προήχθη

25

με την προσβαλλόμενη πράξη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, εν μέρει ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

5

1. Η κατάταξη των ενδιαφερόμενων μερών και η προαγωγή τους "κατ' εκλογήν", δεν είχε οποιεσδήποτε δυσμενείς συνέπειες στα συμφέροντα του αιτητή. Επομένως στερείται του απαραίτητου συμφέροντος, που θα τον ενομιμοποιούσε να ζητήσει την αναθεώρηση της αξιολόγησης και τη βάση προαγωγής των ενδιαφερόμενων μερών.

10

Η κατάταξη και προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών "κατ' εκλογήν" άφησε ανεπηρέαστα τα δικαιώματα του αιτητή και δεν είχε οποιεσδήποτε δυσμενείς συνέπειες στη διεκδίκηση ή άσκησή τους. Επομένως απουσιάζουν οι προϋποθέσεις που θα παρείχαν έρεισμα σ' αυτόν, να προσβάλει την κατάταξη και προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών "κατ' εκλογήν" και κατ' επέκταση την προαγωγή τους σ' εκείνη τη βάση.

15

20

2. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφωπηρετήσεις) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 90/90) ρητά προβλέπουν ότι πειθαρχική καταδίκη διατηρεί την ισχύ της και επενεργεί ως στοιχείο κρίσεως για 10 χρόνια [βλ. Κ.29(2) (θ)]. Επομένως, εφόσον παραμένει η πειθαρχική καταδίκη στον ατομικό φάκελο του αξιωματικού μέσα στη χρονική περίοδο των 10 ετών, λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση των ουσιαστικών προσόντων τα οποία καθορίζονται στον Κ.33(1), μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η πειθαρχία και η αφοσίωση στο καθήκον.

25

30

3. Η κατάργηση των Κανονισμών του 1981 (Κ.Δ.Π. 118/82), δεν επέφερε οποιαδήποτε αλλοίωση στα δικαιώματα των μελών του στρατεύματος τα οποία κτήθηκαν πριν την κατάργησή τους. Ούτε οι Κανονισμοί του 1990 (Κ.Δ.Π. 90/90) περιέχουν οποιαδήποτε πρόνοια για την αλλοίωση ή τη μεταβολή των γεγονότων που αποκρυσταλλώθηκαν πριν τη θέσπισή του, βάσει του προϋπάρχοντος νομικού καθεστώτος [βλ. Άρθρο 10(2)(α), (β) και (γ) του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1]. Οι Κανονισμοί του 1990 άφησαν άθικτη την αξιολόγηση των αξιωματικών, βάσει του προϋπάρχοντος της θέσπισής τους νομικού καθεστώτος, περιλαμβανομένης και της αξιολόγησης του αιτητή για το έτος 1987 ως "Πολύ Καλός". Στην Κ.Δ.Π. 90/90 δεν προσδόθηκε, ούτε είχε αναδρομική ισχύ. Αντίθετα άφησε ανεπηρέαστο το καθεστώς πραγμάτων που προέκυψε βάσει της προϋπάρχουσας νομοθεσίας. Επομένως η ανατροπή και η

35

40

- αναμόρφωση της αξιολόγησης του αιτητή από το Συμβούλιο Κρίσεων και αργότερα από το Συμβούλιο Επανακρίσεων, για την επίδοση του αιτητή το 1987 και η μεταβολή της βαθμολογίας του από "Πολύ Καλός" σε "Καλός" συνιστούσε πράξη στερούμενη νομικού ερείσματος, η οποία λήφθηκε κάτω από πλάνη ως προς τις συνέπειες της κατάργησης των Κανονισμών του 1981. 5
4. Η προσφυγή, στο βαθμό και έκταση που στρέφεται εναντίον της κατάταξης και προαγωγής των ενδιαφερόμενων μερών, απορρίπτεται. 10
- Η προσφυγή, στο βαθμό και έκταση που αναφέρεται στην κατάταξη του αιτητή επιτυγχάνει.
- Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της, βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα. 15
- Διαταγή ως ανωτέρω.*
- Αναφερόμενες υποθέσεις:* 20
- Χαρίδη κ.ά ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 147,*
- Βιολεττής ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1114,* 25
- Ηλία ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 568,*
- Κυθραιώτου ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1498.*
- Προσφυγή.** 30
- Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προήχθησαν "κατ' εκλογήν" στο βαθμό του Ταγματάρχη του Κυπριακού Στρατού τα ενδιαφερόμενα μέρη αντί και του αιτητή. 35
- Ε. Ευσταθίου, για τον Αιτητή.*
- Μ. Ευαγγέλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.* 40
- Cur. adv. vult.*
- ΠΙΚΗΣ, Δ.: Στο αιτητικό της προσφυγής επιδιώκονται με την ίδια δήλωση δυο ξεχωριστές θεραπείες:

(Α) Ακύρωση των προαγωγών "κατ' εκλογήν" στο βαθμό του Ταγματάρχη Ταγματάρχη του Κυπριακού Στρατού των ενδιαφερόμενων μερών Π. Πανταζή και Μ. Κούμα και,

- 5 (Β) παράλειψη των καθ' ων η αίτηση να προάξουν και τον αιτητή "κατ' εκλογήν" στη θέση του Ταγματάρχη αντί της προαγωγής του "κατ' αρχαιότητα".

10 Διερεύνηση των γεγονότων που θεμελιώνουν την προσφυγή, αποκαλύπτει ότι με την προσφυγή προσβάλλονται φαινομενικά τρεις ξεχωριστές αποφάσεις των στρατιωτικών Αρχών σχετιζόμενες με την ατομική αξιολόγηση του καθενός από τους τρεις αξιωματικούς κατά τις ετήσιες κρίσεις του 1992· ο πυρήνας όμως του αιτήματος για αναθεώρηση αφορά τη μη κρίση του 15 προσφεύγοντος ως προακτέου "κατ' εκλογήν" και παρεμπιπτόντως την κατάταξη και προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών την ίδια περίοδο.

20 Οι κρίσεις δεν είχαν αφεαυτών ως αντικείμενο την προαγωγή αλλά την αξιολόγηση και κατάταξη του κάθε αξιωματικού για σκοπούς προαγωγής. Η κατάταξη αξιωματικού ως προακτέου "κατ' εκλογήν" και η προαγωγή του σ' αυτή τη βάση, του παρέχει προβάδισμα στην Επτεηρίδα και προοικονίζει την προαγωγή του σε ανώτερη θέση κατά προτεραιότητα από αξιωματικούς οι οποίοι προάγονται "κατ' αρχαιότητα". Στην προκείμενη περίπτωση, τόσο ο αιτητής όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη προάχθηκαν στη θέση του Ταγματάρχη, βάσει όμως διαφορετικής αξιολόγησης. Ο αιτητής αξιολογήθηκε ως προακτέος και προάχθηκε "κατ' αρχαιότητα" που τον φέρει στη θέση του Ταγματάρχη να έπεται στην Επτεηρίδα των 30 ενδιαφερόμενων μερών. Ο αιτητής και ένας από τα δυο ενδιαφερόμενα μέρη, ο Π. Πανταζής, ανήκουν σε διαφορετικούς κλάδους του στρατεύματος και γι' αυτό είναι αμφίβολο αν η προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους ενείχε οποιεσδήποτε δυσμενείς συνέπειες για την υπόσταση του αιτητή στο στράτευμα και τις προοπτικές του. 35 Ανεξάρτητα όμως από τις επιφυλάξεις αυτές, η κατάταξη των ενδιαφερόμενων μερών και η προαγωγή τους "κατ' εκλογήν" δεν είχε οποιεσδήποτε δυσμενείς συνέπειες στα συμφέροντα του αιτητή επομένως στερείται του απαραίτητου συμφέροντος που θα τον ενομιμοποιούσε να ζητήσει την αναθεώρηση της αξιολόγησης και τη βάση 40 προαγωγής των ενδιαφερόμενων μερών. Η προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών "κατ' εκλογήν" δεν είχε οποιεσδήποτε συνέπειες στη δική του αξιολόγηση και ούτε επενέργησε στην προαγωγή του "κατ' αρχαιότητα" και όχι "κατ' εκλογήν" που ήταν το επιδιωκόμενο. Η έλλειψη του απαραίτητου συμφέροντος αξιωματικών στη

θέση του αιτητή να αμφισβητήσουν κάτω από παρόμοιες συνθήκες την αξιολόγηση και προαγωγή ομοβάθμιών τους στο στράτευμα, διακηρύχθηκε σε δυο προηγούμενες αποφάσεις (πρωτοβάθμιες) του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στη *Χαρίδη κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 147 και *Βιολεττής ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1114.

5

Προϋπόθεση για τη νομιμοποίηση προσώπου να προσφύγει βάσει του Άρθρου 146.2 του Συντάγματος, είναι η ύπαρξη προσωπικού συμφέροντος το οποίο να εκπηγάει από το νόμο και ο άμεσος επηρεασμός του από την προσβαλλόμενη απόφαση. Στην προκείμενη περίπτωση το συμφέρον του αιτητή για κατάταξη και προαγωγή "κατ' εκλογήν", εδράζεται στους περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμούς του 1990 (Κ.Δ.Π. 90/90) [θα αναφέρονται ως "οι Κανονισμοί"], οι οποίοι συναρτούν το δικαίωμα αποκλειστικά με την ατομική αξιολόγηση της προσφοράς και, γενικότερα, της υπηρεσίας του κάθε αξιωματικού στο στρατό. Η κατάταξη και προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών "κατ' εκλογήν" άφησε ανεπηρέαστα τα δικαιώματα του αιτητή και δεν είχε οποιεσδήποτε δυσμενείς συνέπειες στη διεκδίκηση ή άσκησή τους. Επομένως απουσιάζουν οι προϋποθέσεις που θα παρείχαν έρεισμα σ' αυτόν να προσβάλει την κατάταξη και προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών "κατ' εκλογήν" και κατ' επέκταση την προαγωγή τους σ' εκείνη τη βάση. Για λόγους που ανάγονται στην ίδια αρχή, αποφασίστηκε ότι η αξιολόγηση υποψηφίων για προαγωγή στην ανώτερη βαθμίδα συνδυασμένων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, δεν υπόκειται σε αναθεώρηση με αίτηση των ομοβάθμιών τους στην υπηρεσία, εφόσον η βάση της αξιολόγησης είναι ατομική και η ανέλιξη του "Α" αφήνει ανεπηρέαστη την ανέλιξη του "Β" στην ανώτερη βαθμίδα της ιεραρχίας [βλ. μεταξύ άλλων, *Ηλία ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 568 και *Κυθραιώτου ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1498].

10

15

20

25

30

Υπό το φως των ανωτέρω, καταλήγω ότι το πρώτο σκέλος του αιτητικού, εκείνο που αφορά στην κατάταξη και προαγωγή των ενδιαφερόμενων μερών "κατ' εκλογήν", απορρίπτεται και συνάμα η προσφυγή στο βαθμό και έκταση που στρέφεται κατά της προαγωγής των ενδιαφερόμενων μερών.

35

40

Νομιμοποιείται όμως ο αιτητής να προσφύγει εναντίον της απόφασης των αρμόδιων στρατιωτικών Αρχών για την κατάταξη του ως προακτέου "κατ' αρχαιότητα" και, στη συνέχεια, την προαγωγή του ως προακτέου στην ίδια βάση. Η απόφαση αυτή

θίγει άμεσα τα συμφέροντά του εφόσον επηρεάζει τη θέση του στην Επετηρίδα και τα δικαιώματά του για προαγωγή βάσει των Κανονισμών, τα οποία συναρτώνται με τη βάση κρίσης και προαγωγής του στη θέση την οποία κατέχει.

5

Προβάλλονται δυο λόγοι για την ακύρωση της απόφασης για την κατάταξη του ως προακτέου "κατ' αρχαιότητα" και όχι προακτέου "κατ' εκλογήν":

10

(1) Εσφαλμένη συμπερίληψη στα στοιχεία κρίσεως πειθαρχικών καταδικών οι οποίες, σύμφωνα με την επίδικη διοικητική απόφαση για την κατάταξη του, ήταν μεταξύ των στοιχείων τα οποία επενέργησαν στην κατάταξη του ως προακτέου "κατ' αρχαιότητα" και όχι "κατ' εκλογήν" και

15

(2) ισχυριζόμενη ανάπλαση της αξιολόγησής του για το έτος 1987 και αυθαίρετη μείωση της βαθμολογίας του από "Πολύ Καλός" σε "Καλός".

20

Ο πρώτος λόγος αμφισβήτησης (πειθαρχικές καταδίκες) συναρτάται με την εισήγηση ότι πειθαρχική καταδίκη χάνει τη δραστηριότητά της ή διαγράφεται ως στοιχείο κρίσεως, εφόσον επιμετρήσει στην αξιολόγηση του αξιωματικού έστω και μια φορά στο παρελθόν. Ο ισχυρισμός αυτός προβλήθηκε παρά το γεγονός ότι

25

οι πειθαρχικές καταδίκες του αιτητή δεν είχαν οποιεσδήποτε επιπτώσεις στην ανέλιξη του στο παρελθόν.

30

Κρίνω την εισήγηση που υποβλήθηκε εσφαλμένη. Οι Κανονισμοί ρητά προβλέπουν ότι πειθαρχική καταδίκη διατηρεί την ισχύ της και επενεργεί ως στοιχείο κρίσεως για 10 χρόνια [βλ. Κ.29(2)(θ)]. Επομένως, εφόσον παραμένει η πειθαρχική καταδίκη στον ατομικό φάκελο του αξιωματικού μέσα στη χρονική περίοδο των 10 ετών, λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση των ουσιαστικών προσόντων τα οποία καθορίζονται στον Κ.33(1), μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η πειθαρχία και η αφοσίωση στο καθήκον. Συνεπώς δε διαπιστώνεται σφάλμα στη συμπερίληψη προηγούμενων καταδικών στα στοιχεία κρίσεως του αιτητή, παρόλο που οι επιπτώσεις των πειθαρχικών καταδικών στα ουσιαστικά προσόντα του αιτητή δεν καταγράφονται στη ληφθείσα απόφαση. Δεν υπάρχει βαθμολογία του αιτητή για κάθε ένα από τα ουσιαστικά στοιχεία κρίσεως. Για το λόγο αυτό, δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο οι προηγούμενες πειθαρχικές καταδίκες επενέργησαν στη μη κατάταξη του ως προακτέου "κατ' εκλογήν".

40

Το στοιχείο το οποίο επέδρασε, όπως φαίνεται, αποφασιστικά στη μη κρίση του αιτητή ως προακτέου "κατ' εκλογήν", ήταν η αναθεώρηση της αξιολόγησης της ικανότητάς του για το έτος 1987. Τόσο οι Κανονισμοί του 1990, όσο και εκείνοι τους οποίους αντικατέστησαν, οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπάξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1981 (Κ.Δ.Π. 118/81), καθιστούσαν την αξιολόγηση της ικανότητας του αξιωματικού στη θέση την οποία κατέχει ως "Πολύ Καλός" για όλα τα χρόνια της υπηρεσίας του στη θέση που κατέχει, ως προϋπόθεση για την προαγωγή του "κατ' εκλογήν" [βλ. Κ.41(2) - Κ.Δ.Π. 90/90]. Το 1987 ο αιτητής αξιολογήθηκε ως "Πολύ Καλός". Βάσει των Κανονισμών του 1981, αυτό ήταν το αποτέλεσμα της βαθμολογίας του αιτητή με τη μονάδα "8".

5

10

15

Οι Κανονισμοί του 1990 καθιέρωσαν διαφορετική κλίμακα για την αξιολόγηση των αξιωματικών στις πέντε κατηγορίες ικανοτήτων που προβλέπονται από τους Κανονισμούς. Η βαθμολογία για την κατάταξη αξιωματικού σε "Πολύ Καλός" μεταβλήθηκε από "8" σε "9". Η κατάργηση των Κανονισμών του 1981 δεν επέφερε οποιαδήποτε αλλοίωση στα δικαιώματα των μελών του στρατεύματος τα οποία κτήθηκαν πριν την κατάργησή τους· ούτε οι Κανονισμοί του 1990 περιέχουν οποιαδήποτε πρόνοια για την αλλοίωση ή τη μεταβολή των γεγονότων που αποκρυσταλλώθηκαν πριν τη θέσπισή του, βάσει του προϋπάρχοντος νομικού καθεστώτος [βλ. Άρθρο 10(2)(α), (β) και (γ) του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1]. Οι Κανονισμοί του 1990 άφησαν άθικτη την αξιολόγηση των αξιωματικών βάσει του προϋπάρχοντος της θέσπισής τους νομικού καθεστώτος, περιλαμβανομένης και της αξιολόγησης του αιτητή για το έτος 1987 ως "Πολύ Καλός". Στην Κ.Δ.Π. 90/90 δεν προσδόθηκε, ούτε είχε αναδρομική ισχύ. Αντίθετα, άφησε ανεπηρέαστο το καθεστώς πραγμάτων που προέκυψε βάσει της προϋπάρχουσας νομοθεσίας. Επομένως η ανατροπή και η αναμόρφωση της αξιολόγησης του αιτητή από το Συμβούλιο Κρίσεων και αργότερα από το Συμβούλιο Επανακρίσεων, για την επίδοση του αιτητή το 1987 και η μεταβολή της βαθμολογίας του από "Πολύ Καλός" σε "Καλός" συνιστούσε πράξη στερούμενη νομικού ερείσματος η οποία λήφθηκε κάτω από πλάνη ως προς τις συνέπειες της κατάργησης των Κανονισμών του 1981.

20

25

30

35

40

Επομένως η επίδικη απόφαση για την κατάταξη του αιτητή ως προακτέου "κατ' αρχαιότητα" και όχι "κατ' εκλογήν", πρέπει να ακυρωθεί λόγω πλάνης περί το νόμο. Κατά την επανεξέταση, τα αρμόδια όργανα θα διερευνήσουν τις προϋποθέσεις για την

κατάταξη του αιτητή με βάση και το γεγονός ότι η αξιολόγησή του για το 1987 ήταν "Πολύ Καλός".

5 Η προσφυγή, στο βαθμό και έκταση που στρέφεται εναντίον της κατάταξης και προαγωγής των ενδιαφερόμενων μερών, απορρίπτεται.

10 Η προσφυγή, στο βαθμό και έκταση που αναφέρεται στην κατάταξη του αιτητή επιτυγχάνει.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της, βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

15 *Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς.*